

Faunabeheereenheid Flevoland
Albert Einsteinweg 4
8218 NH LELYSTAD

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Verzenddatum
30-9-2025

Bijlagen
1

Uw kenmerk

Ons kenmerk
3431243

Onderwerp

Wijzigingsbesluit aan de FBE Flevoland ontheffing doden edelherten met geweer in de Oostvaardersplassen

Geachte lezer,

Hierbij ontvangt u een wijzigingsbesluit met betrekking tot de eerder aan u verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming voor het doden van edelherten met geweer in de Oostvaardersplassen (kenmerk 3193697). Dit besluit vervangt het eerdere besluit niet, maar is een aanvulling hierop.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
De secretaris, de voorzitter,

Besluit van GEDEPUTEERDE STATEN van Flevoland tot wijziging van een ontheffing op grond van de artikelen 3.10, 3.17, 3.25 en 3.26 Wet natuurbescherming voor het doden van edelherten met geweer voorzien van een geluiddemper in het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen en in de gebieden daaromheen die voor de edelherten rechtstreeks te bereiken zijn (Kotterbos, Oostvaardersbos, Oostvaardersveld en Hollandse Hout ten zuiden van de Torenavalkweg);

Inhoudsopgave

A. Besluit	2
B. Toelichting	3
C. Kennisgeving en afschriften	4
D. Beroep en ondertekening	4
Bijlage 1 Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland	5

A. Besluit

GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND besluiten, gelet op de tussenuitspraak van de Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State van 23 juli 2025 (ECLI:NL:RVS:2025:3439);

aan de Faunabeheereenheid Flevoland (verder: FBE) **een wijziging** van de ontheffing op grond van de Wet natuur-bescherming (kenmerk 3193697) te verlenen voor het voor het doden van edelherten met geweer voorzien van een geluiddemper in het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen en in de gebieden daaromheen die voor de edelherten rechtstreeks te bereiken zijn (Kotterbos, Oostvaardersbos, Oostvaardersveld en Hollandse Hout ten zuiden van de Torenavalkweg). Deze wijziging bestaat uit het toevoegen van een aantal voorschriften aan het oorspronkelijke besluit met kenmerk 3193697. De voorschriften worden doorgenummerd omdat de overige voor-schriften behorend bij het oorspronkelijke besluit onverminderd van kracht blijven.

Aan het besluit met kenmerk 3193697 worden de volgende voorschriften toegevoegd:

Monitoring

13. De Faunabeheereenheid laat wetenschappelijk onderzoek uitvoeren naar de genetische diversiteit van de populatie edelherten in de Oostvaardersplassen.
14. De resultaten van het onderzoek moeten beschikbaar zijn vóór 1 augustus 2026 en moeten worden gedeeld met de provincie Flevoland via natuurvergunning@flevoland.nl en Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek via Oostvaardersplassen@ofgv.nl.
15. Het onderzoek naar de genetische diversiteit van de edelherten dient ten minste te bevatten:
  - a) een beschrijving van de genetische variatie van de populatie edelherten in de Oostvaardersplassen;
  - b) een beschrijving van het (eventuele) verschil in de genetische variatie met de eerdere meting van de genetische variatie op basis van monsters in 2007;
  - c) een deskundigenoordeel over of er duidelijke aanwijzingen zijn dat de gunstige staat van instand-houding van de edelherten in de Oostvaardersplassen in gevaar dreigt te komen vanwege het afschot van edelherten tot een doelstand van 500 gedurende de looptijd van de ontheffing.
16. Als uit de resultaten van het onderzoek, als bedoeld in voorschrift 15, volgt dat het populatiebeheer van de edelherten gedurende de looptijd van de ontheffing afbreuk doet aan de gunstige staat van instand-houding van de populatie edelherten, dan mogen op basis van de ontheffing geen edelherten meer worden gedood tot het moment dat adequate maatregelen zijn genomen om de gunstige staat van instandhouding te borgen.
17. Voorschrift 16 is niet van toepassing op het afschot van zieke en/of gebrekkige dieren, deze mogen te allen tijde uit hun lijden worden verlost.

B. Toelichting

Overgangsrecht

De aanvraag voor de ontheffing voor het doden van edelherten met geweer in de Oostvaardersplassen waar dit wijzigingsbesluit op ziet dateert van 7 juli 2023. Artikel 2.9, lid 1, van de Aanvullingswet natuur Omgevingswet bepaalt dat een eerder ingediende aanvraag voor een besluit onder de oude Wet natuurbescherming (Wnb) wordt afgehandeld volgens die oude wet, totdat het besluit onherroepelijk is (indien beroep mogelijk is) of van kracht wordt (indien geen beroep mogelijk is). Dit is een overgangsrechtelijke bepaling die zorgt voor continuïteit en rechtszekerheid voor vergunningaanvragen die zijn ingediend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Aanvullingswet natuur, die de Wnb per 1 januari 2024 heeft vervangen. Op grond hiervan is dit onderhavige wijzigingsbesluit eveneens een ontheffing Wet natuurbescherming en geen vergunning volgens de Omgevingswet.

Achtergrond

Bij besluit van 6 december 2023 heeft het college aan Stichting Faunabeheereenheid Flevoland voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2028 een ontheffing verleend als bedoeld in artikel 3.17 van de Wet natuurbescherming voor het doden van edelherten met een geweer en gebruikmaking van een demper in de Oostvaardersplassen en de gebieden daaromheen (kenmerk 3193697).

Bij uitspraak van 23 december 2024 (ECLI:NL:RBMNE:2024:7032) heeft de rechtbank de door Stichting Aanpak Misstanden Natuurbeheer (verder: Stamina) tegen het besluit van 6 december 2023 ingestelde beroep ongegrond verklaard. Tegen deze uitspraak heeft Stamina hoger beroep ingesteld.

Bij uitspraak van 23 juli 2025 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een tussenuitspraak gedaan naar aanleiding van het hoger beroep van Stamina. In deze uitspraak draagt de Afdeling het college van gedeputeerde staten van Flevoland op om binnen zestien weken na de verzending van de tussenuitspraak, met inachtneming van hetgeen onder 11.6 in de uitspraak is overwogen, het gebrek in het besluit van 6 december 2023 te herstellen en de Afdeling de uitkomst mede te delen en een gewijzigd of nieuw besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen.

In de bestreden ontheffing van 6 december 2023 is opgenomen dat edelherten in de Oostvaardersplassen mogen worden afgeschoten tot een minimale doelstand van 500 dieren. In 11.6 van de uitspraak van 23 juli 2025 geeft de Afdeling aan in rechtsoverweging 11.6 *‘dat het college van Gedeputeerde Staten van Flevoland niet voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat een populatie van 500 edelherten in de Oostvaardersplassen voldoende genetisch divers zou zijn. Deze tekortkoming kan niet worden ondervangen door maatregelen om de populatie te monitoren en/of het via natuurlijke of kunstmatige weg zorgen voor nieuwe dieren. Die maatregelen zijn niet vastgelegd in de aan de ontheffing verbonden voorschriften, zodat de tijdige uitvoering en instandhouding hiervan onvoldoende verzekerd zijn. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat het college voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat met de ontheffing geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populatie edelherten in de Oostvaardersplassen in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.’*

Het college herstelt het door de Afdeling geconstateerde gebrek in de uitspraak van 23 juli 2025 middels het onderhavige besluit.

Inhoudelijke toelichting

Momenteel is op basis van bestaand onderzoek onduidelijk hoe de populatie edelherten zich in de Oostvaardersplassen genetisch ontwikkelt met de doelstand van 500 edelherten. Om meer inzicht te verkrijgen is monitoring en aanvullend onderzoek nodig in de genetische variatie van de populatie. Met dat inzicht kan worden bepaald wat adequaat is in het gebied met het oog op enerzijds Natura 2000-doelstellingen en anderzijds met het oog op een gunstige staat van instandhouding van de populatie.

De genetische diversiteit van de populatie edelherten in de Oostvaardersplassen is in 2016 onderzocht door Alterra.¹ Dat onderzoek is uitgevoerd op basis van monsters uit 2007. Op grond van de hierboven genoemde uitspraak zal er nu opnieuw onderzoek worden gedaan naar de genetische variatie van de populatie edelherten.

Het is – volgens experts op het gebied van genetica – slechts zinvol om maximaal eens in de vijf jaar onderzoek te laten doen naar de genetische diversiteit van edelherten, omdat genetische veranderingen langzaam optreden. Het betreft een proces van jaren, zo niet decennia. Ook gezien de levensduur van edelherten heeft het geen zin om dit jaarlijks uit te voeren, en is het genoeg zijn om dit eens in de vijf jaar te doen

Het voorschrift in onderhavig besluit bepaalt dat de resultaten van het onderzoek naar de genetische variatie van edelherten in de Oostvaardersplassen afgerond moet zijn voorafgaand aan de afschotperiode die start op 1 augustus 2026. Dat betekent dat een volgend onderzoek naar de genetische diversiteit van de populatie op z'n vroegst in het jaar 2031 moet worden uitgevoerd. De looptijd van deze ontheffing is dan verstreken. Om deze reden wordt aan dit besluit niet het voorschrift verbonden dat iedere vijf jaar een onderzoek naar de genetische diversiteit wordt gedaan. Indien er na de looptijd van deze ontheffing een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit wordt verleend voor het populatiebeheer van edelherten in de Oostvaardersplassen, dan zal in dat besluit moeten worden geborgd dat tijdig een volgend onderzoek wordt gedaan naar de genetische diversiteit van de populatie edelherten in de Oostvaardersplassen.

C. Kennisgeving en afschriften

De bekendmaking van dit besluit zal conform artikel 3:41, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geschieden door toezending ervan aan de Faunabeheereenheid Flevoland. Conform artikel 3:44, eerste lid, onder a, en artikel 3:12, eerste lid, van de Awb, wordt kennisgegeven van het besluit in het provinciaal blad. Het besluit zal worden gepubliceerd op de website van de Provincie Flevoland.

Een afschrift van dit besluit wordt verzonden aan de Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- & Vechtstreek en aan Stamina.

D. Beroep en ondertekening

Bent u het niet eens met dit besluit? Als belanghebbende kunt u hiertegen in beroep gaan.

Beroep instellen kan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA, Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en vangt aan met ingang van de dag nadat dit besluit ter inzage is gelegd

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
De secretaris, de voorzitter,

---

¹ Herkomst en migratie van Nederlandse edelherten en wilde zwijnen, Alterra Wageningen UR Wageningen, juni 2016

Bijlage 1 Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

Bezwaar

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. U dient het bezwaar in op onze website <https://www.flevoland.nl/loket/loketoverview/bezwaar-tegen-beslissing-provincie-6365>

Verzoek om voorlopige voorziening

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, voorlopige voorzieningen, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo'n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift ontvankelijk is.

Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons – voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift – een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.